

OPBRENGSTGERICHT WERKEN

Handleiding groepsoverzicht en groepsplan

auteurs

Ina Cijvat

Brenda van Rijn

Handleiding groepsoverzicht en groepsplan

De wereld in getallen

Inhoud

- 1 Invullen van het groepsoverzicht
- 2 Opstellen van het groepsplan
- 3 Aan de slag

MALMBERG

© Malmberg 's-Hertogenbosch

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471, en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

In deze handleiding krijgt u uitleg hoe het groepsoverzicht en groepsplan voor *De wereld in getallen 4* kan worden ingevuld.

De bijbehorende formats vindt u in de bijlagen.

Bijlage 1: format groepsoverzicht, *De wereld in getallen 4*.

Bijlage 2: format groepsplan, *De wereld in getallen 4*.

Meer informatie over opbrengstgericht werken leest u in de algemene handleiding van *De wereld in getallen 4* in uw methodemap.

1 Invullen van het groepsoverzicht

Met het groepsoverzicht bepaalt u vier keer per schooljaar de onderwijsbehoeften van alle kinderen. Bijvoorbeeld na twee blokken. Het groepsoverzicht levert de gegevens voor het invullen van het groepsplan.

Groepsoverzicht

naam leerling	minimum toets		project toets		basis toets		LVS	analyse (aandachtspunten indien nodig)	onderwijsbehoeften (aandachtspunten indien nodig)	instructiebehoeften		
	blok	blok	blok	blok	blok	blok				basis groep **	sub groep 1 *	sub groep 2 ***
1												
2												
3												

mt resultaat minimumtoets

pt resultaat projecttoets

bt resultaat basistoets

lvs resultaat methode-onafhankelijke toets

Kolom: naam leerling

Vul de namen van alle kinderen in.

Kolom: minimumtoets, projecttoets en de basistoets

Vul de resultaten van de minimumtoets (mt), projecttoets (pt) en de basistoets (bt) van de afgelopen twee blokken in.

Kolom: LVS

In deze kolom kunt u het resultaat van een methode-onafhankelijke toets invullen, de zogenaamde lvs-toetsen (leerlingvolgsysteem). Zet bovenaan in de kolom de naam van de toets en zet achter elke leerling de toetsscore van het laatste afnamemoment. Vermeld de niveauaanduiding (A t/m E of I t/m V) én de vaardigheidsscore.

Kolom: analyse

In deze kolom noteert u de uitkomsten van foutenanalyses en observaties bij de methodegebonden toetsen en de methode-onafhankelijke toets (lvs).

.....
Wat noteert u in de kolom analyse? Enkele voorbeelden van foutenanalyses en toetsobservaties:

- Een leerling kan op het ene domein van rekenen veel beter scoren dan op het andere domein. De leerling is bijvoorbeeld goed in tellen en getalbegrip, maar minder in bewerkingen/meten, tijd en geld. Als u dit constateert noteert u dit in de kolom analyse.
 - Een leerling kan op de methodegebonden toetsen (veel) hoger scoren dan op de methode-onafhankelijke toetsen. Als u dit constateert noteert u dit in de kolom analyse.
 - Een leerling kan hoog scoren op het gebied van automatisering maar heeft moeite met inzicht in rekenen, of omgekeerd. Ook dit noteert u in de analyse-kolom.
-

Kolom: onderwijsbehoeften

De instructiebehoeften van leerlingen bepalen voor de leerkracht meestal de keuze in welke groep een leerling wordt geplaatst. Enkele leerlingen in uw groep hebben misschien specifieke onderwijsbehoeften waardoor u tot een andere keuze komt. Wellicht zijn er nog andere belangrijke aandachtspunten die de komende periode in het onderwijs moeten worden meegenomen. Voor deze leerlingen noteert u die specifieke afwegingen in de kolom onderwijsbehoeften. Deze kolom hoeft dus niet voor alle leerlingen te worden ingevuld.

.....
Wat noteert u in de kolom onderwijsbehoeften? Enkele voorbeelden:

- Werkhouding. Hoe werkt het kind? Geconcentreerd, met gerichte aandacht op de werктаak, met voldoende doorzetting?
 - Taakaanpak. Begint het kind direct, denkt het na over de oplossing van een probleem, heeft het kind tussendoor weinig vragen, zet het zich in voor een goed resultaat, kan het zelfstandig werken?
-

Kolom: instructiebehoeften

Het bepalen van de instructiebehoefte van de leerlingen is de belangrijkste conclusie aan het eind van het invullen van het groepsoverzicht. Hierin geeft u aan in welke groep u de leerling voor de komende periode plaatst op basis van alle voorgaande informatie. Deze kolom vult u dus als laatste in.

2 Opstellen van het groepsplan

In het groepsplan clustert u kinderen met vergelijkbare onderwijsbehoeften in maximaal drie groepen. Voor elke groep ontwerpt u het rekenaanbod voor de komende twee blokken in *De wereld in getallen*.

Groepsplan

groep/namen	doel	inhoud	aanpak/methodiek	organisatie	evaluatie
instructie-gevoelige kinderen basisinstructie (✓) (namen)					
instructie-afhankelijke kinderen basisinstructie + verlengde instructie (✱) (namen)					

Kolom: groep/namen

Noteer hier de namen van de kinderen per groep. Normaal gesproken volgen de meeste kinderen het basisprogramma (groep 1 basisaanbod). De overige kinderen clustert u in groep 2 of 3, afhankelijk van hun specifieke onderwijsbehoeften. Met het groepsplan stemt u de doelen, inhoud, organisatie en methodiek af op de gedeelde onderwijsbehoeften van de kinderen per groep.

In het vak 'instructie-gevoelige kinderen' noteert u de namen van de kinderen die de komende twee blokken het basisprogramma volgen. Deze kinderen doen mee aan de automatiseringsoefening, volgen tijdens elke les de gehele instructie en werken vervolgens aan de opdrachten in het werkboek, de weektaak en het softwareprogramma. U evalueert deze groep aan de hand van de toetsen aan het eind van beide blokken.

Voor de overige groepen noteert u aanvullende informatie indien nodig. Als u voor deze leerlingen bijvoorbeeld aanvullende doelen of aanbod wilt inplannen, kunt u dit in de verschillende kolommen invullen. U kunt overigens ook voor de basisgroep aanvullende informatie in het groepsplan opnemen.

Kolom: doel

Noteer hier het doel dat u wilt bereiken met deze groep aan het eind van het tweede blok. Maak de doelen zo concreet, realistisch en meetbaar mogelijk.

De automatiseringsdoelen in het groepsplan verwijzen niet naar activiteiten, maar geven een duidelijk overzicht van de te onderhouden vaardigheden.

Vanuit de methode zijn de algemene inhoudelijke doelen al ingevuld. Daarnaast kunnen schoolspecifieke, groepspecifieke of soms leerlingsspecifieke doelen worden ingevuld.

Er zijn verschillende doelen mogelijk. Bijvoorbeeld het kunnen voltooien van opdrachten op niveau (✱), of een voldoende tot goede score behalen op de basistoetsen, zelfstandig werken aan de (✱)-opdrachten, het kunnen samenwerken met een of enkele klasgenoten, of het betrokken en zelfstandig (of samen) werken aan de plusopdrachten.

Kolom: inhoud

Hier noteert u welke leerstof en leermiddelen u aanbiedt. Enkele voorbeeldsommen en extra materialen zijn al ingevuld, maar deze kunt u verder zelf aanvullen. De extra materialen zoals concreet materiaal of muntgeld kunt u beter inventariseren op een aparte lijst.

.....
De inhoud kan alleen de weektaak zijn, maar ook extra oefenbladen en het plusboek.
.....

Kolom: aanpak/methodiek

Vanuit de methode zijn al enkele punten in deze kolom ingevuld. Zelf vult u aan hoe de leerstof wordt aangeboden en welke rol u als leerkracht hierin speelt. Geef ook aan op welke manier u de kinderen bij de uitvoering van het groepsplan betreft.

.....
Een aanpak/methodiek kan bijvoorbeeld zijn dat de leerkracht afwisselend een sturende, begeleidende en ondersteunende rol heeft, of dat de leerlingen de basisinstructie volgen en zelfstandig met de -opdracht aan de slag gaan.
.....

Kolom: organisatie

In deze kolom is het instructiemodel ingevuld. Daarnaast kunt u aangeven welke groep extra instructie of begeleiding krijgt, wanneer dit gebeurt en hoe lang het duurt.

.....
Voorbeelden van organisatie zijn:

- De leerlingen van de tweede groep volgen op bepaalde momenten een verkorte instructie.
- Er wordt een moment in de week gepland voor instructie aan de leerlingen die met het plusboek werken.
- De leerlingen van de eerste groep krijgen verlengde instructie en werken aan de instructietafel.

Kolom: evaluatie

In deze kolom beschrijft u wanneer en op welke manier wordt geëvalueerd.

.....
De evaluatie bestaat meestal uit de bloktoetsen (minimumtoets, projecttoets, basistoets) en tempotoetsen indien van toepassing. Daarnaast worden twee keer per jaar lvs-toetsen afgenomen. Bij de kinderen die met het plusboek werken is de beoordeling van de eindopdracht een belangrijk evaluatie-instrument.
.....

3 Aan de slag

Als het groepsplan is opgesteld gaat u het gedurende twee blokken uitvoeren. Tijdens die periode verzamelt en ordent u nieuwe gegevens over de vorderingen van de kinderen en de resultaten van het onderwijsaanbod. Deze gegevens noteert u in het groepsoverzicht, wat dan weer de input levert voor een volgend groepsplan.

.....
Bij het verzamelen van de nieuwe gegevens kunt u denken aan informatie over het startniveau of , het wel of niet volgen van verlengde instructie, verwerking van de lesstof, werkhouding etcetera.
.....

Evaluatie van het groepsplan

Per groep en/of individueel kind evalueert u het groepsplan aan de hand van de vooraf opgestelde doelen en wijze van evaluatie. Maar ook evalueert u het groepsplan als geheel: is er voldoende vooruitgang geboekt en is er iets opgevallen? Het handigst is om groepsbesprekingen al bij het starten van een nieuwe cyclus in te plannen. Tijdens het uitvoeren van het groepsplan bent u dus tegelijkertijd bezig met waarnemen, zodat u weer met nieuwe gegevens de volgende cyclus kunt ingaan.

.....
Als u het totale groepsplan evalueert kan bijvoorbeeld blijken dat een bepaald doel of rekendomein extra aandacht nodig heeft.
.....